Kerámiakép - Carrousel (Lovagló hölgy)

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	9569
Alkotó:	Rippl-Rónai, József (1861 - 1927) / tervező
Készítés ideje:	1897
Készítés helye:	Párizs (feltehetően)
Jelzés:	hátoldalán festve: RRJ / csinálta 1897
Anyag:	gyári csempelap
Technika:	kézzel festett; színes mázakkal festett
Méretek:	magasság: 17,5 cm hosszúság: 25 cm szélesség: 1,2 cm szélesség: 19,4 x 27 cm vastagság: 10-12 cm

A gyári csempelapot a kompozíció által megkívánt méretre vágták. Előlapján élénk színű, vastagon domborodó mázfoltokkal festették meg a képet, mélyebb, sötét kontúrok akadályozzák meg a színek egymásba folyását. A rekeszzománc munkákra emlékeztető technikai megoldás (émail cloisonné) teljes összhangban áll a „*cloisonnisme*” művészi elvével. A Rippl-Rónai által tervezett kárpitokra is jellemző, a művész által „gömbölyűnek” nevezett barna kontúrvonalak között tiszta, élénk, egymást kiegészítő, sárga-ultramarinkék és okker-türkiz színek ragyognak, a semleges szürkék és barnák mellett. A kétoldalt virágokkal díszített bordűrrel szegélyezett képecske fiatal, tollas-kalapos hölgyet ábrázol, aki egy körhinta lovacskáján kering, hosszú szoknyája és övszalagja lobog. A háttérben a mutatványos bódé ponyvája, a kép alsó szélén a körhinta talapzata jelenik meg, egyszerű, jelzésszerű mértani formákkal. Az ábrázolás a nyugalom és a mozgás érzetét egyaránt képes felkelteni. A vidám, játékos téma, a körhinta és a nőalak az élet körforgásának szimbolista gondolatkörét is felidézi. Az élmény természetességét és mélyérzelmű jelentését mindig egységben tartó festőművész, Rippl-Rónai ezzel a motívummal elmélyülten foglalkozott. O. J. Bierbaum felkérésére berlini folyóirata, az „Insel” lapjain tervezte Carrousel (Ringelspiel) címmel megjelentetni színes rajzsorozatát, ám erre nem került sor, minthogy a folyóirat megszűnt. A kerámiakép ceruzarajz tervlapját a Magyar Nemzeti Galéria őrzi. (Ltsz. 1911-326.) Sajnos a kivitelező műhelyről a tárgyra utólag ráírt megnevezésen kívül nincsen adatunk. Feltehetően kapcsolatban volt André Metthey működésével. Ambroise Wollard őt nevezi meg a Nabis-csoport festői által készített kerámiatervek kivitelezőjeként (Fréches-Thory, Perucchi-Petri 1993, Nr. 184.). A Metthey és Rippl-Rónai közötti munkakapcsolatra utal továbbá, hogy Metthey művei között publikálnak olyan tányért is, amelyen Rippl-Rónai jellegzetes motívumaira ismerhetünk (Schlumberger 1962, 26.) Aristide Maillol falikútjai, Pierre Bonnard kerámiái, és különösen Ken-Xavier Roussel és Maurice Denis csempeképei tartoznak össze, a Nabis művészcsoport és Metthey korai, 1895–1900 közötti együttműködésére utalva. (Fréches-Thory, Perucchi-Petri 1993, 355., Nr. 184., Nr. 197., Nr. 210.) Rippl-Rónai 1897-ben, Siegfried Bingnél, az Art Nouveau-szalon négy termében rendezett kiállításán „emailszerű majolikadekorációkat” is szerepeltetett. Feltehetően köztük volt e műtárgy is.

Irodalom

- Szerk.: Csenkey Éva, Gálos Miklós: *Tiffany & Gallé e i maestri dell'art nouveau nella collezione del Museo di Arti Applicate di Budapest*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2013. - Nr. 6.2.
- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai.)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - Nr. 9.68. (Csenkey Éva)
- Szerk.: Fréches-Thory Claire, Perucchi-Petri Ursula: *Die Nabis - Propheten der Moderne*. Kunsthaus, Zürich, München, 1993. - Nr. 184, 197, 210.
- Csenkey Éva: *A magyar szecesszió kerámiaművészete*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1985. - Nr. 50.
- Schlumberger Eveline: Metthey - le Fauve de la céramique. *Connaissance des Arts*, 1962.. 1962. - 26.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum